

[Bertel Dahlgaard.]

hvor man kan kontrollere, hvad der bør bevilges, udfra et samlet overblik over finansernes stilling.

Hvis ikke de synspunkter, jeg her har nævnt, fastholdes — og jeg er overbevist om, at den højtærede finansminister er enig heri —, bliver alting flydende, og det parlamentariske styre ender i opløsning.

Jeg vil endvidere knytte et par bemærkninger til et spørgsmål, som også har været fremme i offentligheden, nemlig spørgsmålet om det depot- og magasinbyggeri, som har fundet sted under forsvarsministeriet siden i fjor sommer. Det blev jo meddelt offentligheden, at et medlem af det høje ting blev hindret i at stille en forespørgsel om de forhold, der knyttede sig til dette spørgsmål. Der har været udtalt overraskelse over, at dette depot- og magasinbyggeri var blevet så stærkt forsinket, at det krigsmateriel, der var kommet fra udlandet, ikke i denne vinter i væsentlig grad har kunnet komme under tag. Det blev under diskussionen herom også antydnet, at finansudvalget tildels havde været årsag hertil ved finansudvalgets ønske om, at disse projekter skulle forelægges i det civile bygningsdirektorat.

Jeg vil gøre opmærksom på, at hele dette forhold ligger noget anderledes. Såvidt jeg har kunnet følge sagen, har disse projekter været færdigbehandlet i bygningsdirektoratet på et eller andet tidspunkt i august måned. Men det, der nu forekommer overraskende, er, at der på et så sent tidspunkt som den 2. november i forsvarsministeriet vedtages en fuldstændig omarbejdelse af en betydelig del af disse projekter under hensyn til, at man ønskede at gå over fra een enhedstype for disse bygninger for samtlige garnisoner til to forskellige typer, en for afdelingsgarnisoner og en for regimentsgarnisoner. Forsåvidt kan man sige, det på visse områder blev helt nye bygninger, det drejede sig om.

Da denne bevilling blev givet i finansudvalget i juni måned 1950 — og det var meget betydelige beløb, det drejede sig om, ca. et halvt hundrede millioner kr. —, blev der på visse punkter givet meget detaljerede oplysninger om karakteren af disse bygninger. Jeg må måske med den højtærede formands tilladelse lige citere nogle få linier med henblik på disse depoter og værkstedsbygninger. Der står i det aktstykke, som finansudvalget tiltrådte:

„Ved anvendelsen af beton opnår man endvidere, at bygningerne kan udføres i seriefremstilling med jernbetonskelet af

forspændt beton og med udfyldningsvægge af jernbetonelementer, til hvilket arbejde der i udpræget grad vil kunne anvendes ufaglært arbejdskraft, således at arbejdet, spredt som det vil blive over landet, også vil kunne få sin betydning som beskæftigelsesforanstaltning under eventuelle arbejdsløshedsperioder.“

Da denne omarbejdelse af projekterne, som altså vedtages den 2. november i fjor, har fundet sted, viser det sig, at man ikke, som det er oplyst overfor finansudvalget, regner med udfyldningsvægge af jernbetonelementer, men i det nye projekt regner med murstensudfyldning, hvad der vil kræve 2—3 millioner mursten.

Det forekommer mig, at der må gives en nærmere forklaring både angående den tid, der er gået med behandlingen af disse sager indenfor den militære administration, og angående de omfattende ændringer, der har fundet sted i projekterne siden forelæggelsen for finansudvalget, uden at man til finansudvalget gav meddelelse om, at der her fandt ret afgørende ændringer sted. Jeg skal ikke afæske den højtærede minister denne forklaring i dag — det er først for nogle få timer siden, jeg er blevet gjort bekendt med enkelthederne vedrørende hele dette forhold —, men jeg mener, at det må forlanges, at denne sag oplyses mere i sine enkeltheder, end det hidtil er sket.

Jeg vil dernæst gerne rejse endnu et spørgsmål overfor den højtærede minister. Under krigsministeriet er der fra gammel tid bevarret en gammel statsvirksomhed, der ikke mere synes at have nogen som helst saglig begrundelse. Det er den militære brødfabrik. Det er, såvidt jeg kan skønne, ikke muligt at give nogen begrundelse for, at militæret her i København ikke — som andetsteds — kan få sit brød fra de private virksomheder ganske på samme måde som andre institutioner. Brødet kan jo dog umuligt fremstilles billigere af en lille speciel virksomhed som den, det her drejer sig om. Jeg skal i denne forbindelse nævne, at hele virksomheden består i daglig at fremstille 1 900 kg rugbrød, 1 200 kg sigtebrød, 270 kg franskbrød og 7 000 små kryddere. Dermed er beskæftiget 3 overordnede tjenestemænd, 7 kontraktansatte pensionsberettigede foruden et par yderligere medhjælpere.

Jeg gentager: der er ingen saglig, ingen fornuftig begrundelse for statsdrift på dette specielle område. Og selvom indenrigsministeren har oprettet statsvirksomheder til vedligeholdelse af motorvognsparken, og selvom jeg forstår, det er den højtærede